

" ვინც ხსოვს საბავშვო სიყვარულს "

ან პატარა წერილის საბავშვო აკაკი გელაშვილის დედასთან ავიღე, ეპიგრაფების
მესამე წიგნისათვის რომ წარუძღვარებია. კალენდრიდან გავიგე, რომ დაბადე-
ბიდან 60 წელი შეიპყრება, დიპლომატიკა-მთარგმნელობითი მოღვაწეობისა კი 45.

მწერადს ერთხელ კიდეც ვესტუმრე, მასაღები ვთხოვე. საუბარში გატაცებულს
თვალისთვის ხალისის ნაპერწკალი გაუქრა.: რა უნდა დაწერო? მე რინდა ამ წელსაც
დუმილით ჩავუარო, მთავარი საქმე... ისე კი... 50 წიგნი და ახას საბავშვო
მდე გამოქვეყნებული მასაღები გავესაუბრე მკითხველს და მანაც უკმაყოფილო
გრძობა მიუფლებდა. ჯობს იმ უმთხველს, უკეთეს სიტყვას ვეძიოთ და წმინდანობით
არ მოვაბვიოთ თავი მკითხველს... "

მარტაცე, რაღა დაემატება? თვითონვე თქვა და საქმედ აქცია დიდი სულისკვე-
თება, ერთდროით, სიტყვა, რასაც მკითხველი აფასებს. უმთხველმა კი მანაც
უმაღლრობა იქნებოდა. ჩვენმა ქალბინა იცის შრომის ფასი!

აკაკი გელაშვილის სამუშაო მაგივრებში მუდამ სიამღე და სიუბრავა. უამრავი
მნახველი და საცნობარო წიგნის გარდა აქ მუდამ ახალი წერილებია: მოსკოვიდან
მოდენ რესპუბლიკებიდან, გერმანიიდან, ისლანდიიდან, შვეიცარიიდან... აქ
არის ლაქსნისის, კუბას, ციმერიანის, მუდერის, კუდრის, გუსტავ კირკის,
ადრეას ნიფშეს, ჰერმან ველეკინის, ლეა ფურის, ჰუგო ჰუპერის, ნიქოლა
ჟანელიძის... ავსტრიის პრინციპლის თავაზიანი პასუხი მწერლის წერილზე,
ავსტრიელი მსახურის ცნობილი თვითმკვლელობაზე რომ მიუწეხია მწერალს თავის დროზე...
ძირითადი თემაა მეგობრული, კულტურული კონტაქტები, დიპლომატიკული ურთიერთობა-
ნი, ქართული ხელოვნების დიდება მსოფლიო ასპარეზზე... უცხოეთიდან გამოგზავნი-
ლი წიგნები, უნიკალური გამოცემები, ნაჩუქარი ნივთები, უცხოეთის პრესაში
გამოქვეყნებული წერილები ჩვენს ერთგულ კულტურაზე...

ვინც აკაკი გელაშვილს უნდა ერთხელ შინ ესტუმრება, ერთი თვალის გადევლე-
ბითაც იგრძობს, რომ იმყოფება ჭეშმარიტი შემოქმედის სახლში. აქაა შრომა,
მეყუდროება, ნეტელი მაგალითი, დიდი რწმენა და თავდადება. მისი კამბინეტიც
მისივე წიგნბივით მდიდარი და მრავალფეროვანია. ერთი თარიღი სპეციალური წი-

გნებობა აქვს გაჭვიდილი. ! არც ეტევა, ვერც აღრიცხავ. საოცარია, რომ ეს ყველაფერი ერთი ადამიანის ნაშრომია. საბოლოოდ ამდენი ჯერ გამოუქვეყნებელი ბუნაწერია. ბიბლიოთეკა ხომ უნიკალურია! აქ არის ანტიკა, კლასიკა, ბელგენბა, "მცირე დრეზდენი", როგორც უწოდა ^{Laeta} მწერალთან სტუმრად ჩამოსულმა მწერალმა-ლაურეატმა რომმარტი შუდერმა. ქართულია ჯერჯერობით ერთადერთი ენა, რომელმაც ითარგმნა შუდერის "მიჯაჭვული ტიტანი", ჰაუსტის "ლიბტენ-შტაინი", ბოდენშტედტის "ათას ერთი დღე აღმოსავლეთში", ანდრეას გრიფიუსის "ქუთუვან ქართული"... ყოველ თარგმანს ახლავს მისივე ნარკვევები, კომენტარები, ილუსტრაციები- დაწერილი ღრმა მეცნიერული პრინციპების საფუძველზე.

- როგორ ასწრებ ამდენს?

- ამას ბევრი მეკითხება, მე კი მგონია, ვერ ვასწრებ. არავითარი აჩქარება და ჯადოსნობა! ჩემი მცირე უპირატესობა აღბათ ისაა, რომ დროის ფასი ვიცი და შრომაში ვხედავ ადამიანის უზენაეს მოწოდებას. ჩემთვის ეს არა მარტო მოწოდებაა, არამედ სიამოვნებაც. ჩვენს კრიტიკოსებს კი ვარწმუნებ, რომ ჩემი პრინციპია არა "ბევრი", არამედ "საფუძვლიანი, ღრმა, ღამაში და სადღეისო". ვინც იმუშავებს, ყველა მოასწრებს და რაც ~~ღრმ~~ მთავარია მის ზღრვყამში სიბერე ვერ შეიხედავს.

ინტერესით ვაოჯადიერებ ბუნაწერებს, ძველსა და ახალს: "გამოჩენილი სარდალთა ცხოვრება", "ცხოველთა სამყაროს დექსიკონი"/საკუთარი ხელით დასურათებული/, "ქართული ენის განმარტებითი დექსიკონი", ოცი ათასი სიტყვა, 1943 წლის მარტილი/, "რბილი ქართული რომანტიკოსთა შემოქმედებაში", აფორიზმების წიგნი "ათას ერთი სიბრძნე"/დასრულებული/, "დაჯანტული სირიქონები"/დასრულებული აგრები, ფრაგმენტები, სამოცამდე რვეული/, დექსები, ბალადები, სტატიები, ზღაპრები, თარგმანები, დღიურები...

- რას ფიქრობ ამ ბუნაწერებზე?-ვეკითხები მეგობარს.

- ვფიქრობ, აქედან ბევრი რამ საგულისხმოა. ყოველ შემთხვევაში, მე ისინი გამოცემულ წიგნებს მიჩვევნია ზუნდაც ინიტომ, რომ ჯერ კიდევ შრომა ბრძოლაა საჭირო, უანისოდ ხავსი ედება თვით ოქროს... ვფიქრობ, თავისუფალ დღეებში, - თუ ასეთები მექნება, - მოვაწესრიგო, გაავამბადო, მაგრამ ახალი

საქმეები წარსულისაკენ გადასაბრუნებლად... როგორც ჩანს, ბევრ რამეს დასრულება არ უწერია... სამოცი წელი ცოტა რთულია, რას იზამ, ყოველი წიგნიც, ყოველი ადამიანიც, ყოველი საუკუნეც ხომ ვრავნებია, რაღაც დღის და მარა-
~~ვით~~ დილის, რასაც ყველანი ჰუმანობით!

ვუსურვით, რომ ბელნაწერებიც შემატებოდეს იმ ორმოცდაათზე მეტ წიგნს, რომელთა უმეტესობა ყოველ ბიბლიოთეკაში გაცრეცილია და ბელიდან ბელში გადადის. ვფიქრობ, ანით გამოვხატავ იმ თ ათასობით მკითხველის სურვილსა და სულისკვეთებას, რომელთაც დიდი ხანია შეიწყვიტეს ღვაწლმოსილი და მოკრძალებული მწერლის მემკვიდრეობა, მისი წიგნები, ვერასოდეს რომ ვერ ნახავთ წიგნის მაღაზიების მაგივრად, მაგრამ ნახავთ ოჯახებში, მათი საერთო ტირაჟი მილიონს აღემატება. თუ ავტორს წელთა სიმრავლესაც ვუსურვებთ, ამითაც უთუოდ გამოვხატავთ მკითხველის ნებას.

რაღაც გულითადობის, რწმენისა და სიამაყის გრძობით ვტოვებთ ათეული წლებით, დიდი მრუნეითა და გემოვნებით შექმნილ ბიბლიოთეკას, რომლის მტკიცებულებაც სრული უფლება აქვს თავისი ცხოვრების წიგნს წაუმიძღვაროს თავისივე სიტყვებით: "არც დიდება, არც შვევა და სიხარული- ვიცო მხოლოდ საქარაუდოს სიყვარული".

L. Asanidze სანიკო ასანიძე

საფრანგეთის არტურ რემბოს კულტურის ცენტრისა და კანადის საზოგადოების "ეკრიტიკურ ფრანსეზ დან დე მონდის" წევრ-კორესპონდენტი.

თბილისი, 1983 წლის 12 თებერვალი